

Att vara stödperson

Hos patientnämnden i Region Örebro län

Rätten till stödperson

Patienter som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV) har rätt att få en stödperson.

Det är patientnämnden som utser stödperson efter begäran från patienten eller efter anmälan från den sjukvårdsinrättning där patienten är inskriven.

En stödperson kan inte utses om patienten motsätter sig det.

Att bli stödperson

Den som är intresserad av att bli stödperson anmäler sitt intresse till Patientnämndens kansli. Innan uppdrag erbjuds

- genomförs en intervju med den som anmält intresse att bli stödperson.
- kontaktas två referenter som uppgivits av den som anmält intresse av att bli stödperson.

Beslut om stödperson

När en begäran eller anmälan om stödperson har tagits emot hör Patientnämndens kansli av sig till någon tillgänglig stödperson och frågar om hon eller han kan tänka sig att åta sig uppdraget. Därefter fattar Patientnämndens kansli beslut om att utse stödperson.

Stödpersonens uppdrag

Stödpersonen ska bistå patienten i personliga frågor. För att kunna utföra uppdraget behöver stödpersonen hålla regelbunden kontakt med patienten. Som stödperson har du

- rätt att besöka patienten på vårdinrättningen.
- rätt att närvara som stöd för patienten vid förhandlingar i förvaltningsrätten som avser tvångsvården (om patienten vill det).

Som stödperson ska du inte

- utföra uppgifter som åligger vårdpersonalen.
- ta ansvar för patientens ekonomi.
- vara juridiskt ombud för patienten.

Rapportering

Under tiden uppdraget pågår ska du varje månad lämna in en rapport till Patientnämndens kansli (blanketten *Stödpersonsrapport* tillhandahålls för detta ändamål). I rapporten redogör du kortfattat för besök och andra kontakter du haft med patienten under den gångna månaden.

Rapporteringen är en förutsättning för att Patientnämndens kansli ska kunna bedöma om uppdraget har utförts och ligger därför också till grund för utbetalning av arvode och ersättning för omkostnader (tillsammans med reseräkning om du har haft kostnader för resor).

Sekretess

Som stödperson får du inte obehörigen röja eller utnyttja vad du under uppdraget har fått veta om patientens hälsotillstånd eller personliga förhållanden i övrigt.

När upphör uppdraget?

Både patienten och stödpersonen kan när som helst välja att avsluta uppdraget (i så fall ska Patientnämndens kansli genast meddelas). Som längst kan uppdraget pågå under hela den tid patienten tvångsvårdas och under fyra veckor efter att tvångsvården upphörde. Om patienten och stödpersonen är överens om det kan uppdraget därefter eventuellt övergå till uppdrag som kontaktperson hos kommunen enligt socialtjänstlagen (2001:453).

Personuppgiftsbehandling

De personuppgifter som du lämnar registreras och lagras hos Patientnämndens kansli. Uppgifterna behövs för handläggningen av stödpersonsärenden.

En del personuppgifter överlämnas till löne- och personaladministrativ verksamhet i Region Örebro län för att utbetalningar av arvoden och ersättningar ska kunna ske. I samband med beslut att utse dig till stödperson för en viss patient översänds information om ditt namn, din adress och ditt telefonnummer till den vårdinrättning där patienten är inskriven. Likaså kan Förvaltningsrätten få information om dig för att kunna underrätta om förhandlingar.

Den lagliga grunden för behandlingen av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR) är allmänt intresse eller för att fullgöra en rättslig förpliktelse. Uppgifterna sparas för all framtid. På webbplatsen www.regionorebrolan.se finns mer information om behandling av personuppgifter i Region Örebro län.

Stöd i uppdraget

Som stödperson får du möjlighet att genomgå en digital utbildning som används av flertalet patientnämnder i Sverige. Patientnämndens kansli kan också bjuda in till informationsmöten för stödpersoner samt ge tips om relevanta föreläsningar och liknande.

Om du har frågor som gäller ditt uppdrag som stödperson är du välkommen att kontakta handläggare på Patientnämndens kansli.

Försäkring

En speciell kollektiv olycksfallsförsäkring är tecknad för stödpersoner och gäller under den tid du tillbringar tillsammans med patienten samt för resa till och från uppdraget.

Arvode och kostnadsersättning

Stödpersoner får ett arvode, men till övervägande del utförs uppdragen ideellt. Arvodet består av en fast del, så kallat grundarvode, och en rörlig del som baseras på antalet godkända kontakter som stödpersonen har med patienten.

Grundarvode

Stödpersoner erhåller ett grundarvode motsvarande 0,6 procent av gällande prisbasbelopp per månad och uppdrag under förutsättning att stödpersonen redovisar åtminstone ett besök hos patienten eller annan godtagbar kontakt. Om patienten har varit otillgänglig under perioden, utan att på förhand ha meddelat stödpersonen detta och stödpersonen kan redovisa tillräckliga försök att nå patienten, kan grundarvode utbetalas även om inga kontakter har förekommit mellan stödpersonen och patienten. Med tillräckliga försök att nå patienten menas att stödpersonen vid upprepade tillfällen och, om det varit möjligt, på olika sätt har försökt att komma i kontakt med patienten.

Rörligt arvode

Den rörliga delen av arvodet innebär att för varje varje besök hos patienten, eller annan kontakt som Patientnämndens kansli bedömer likvärdig, upp till totalt fyra tillfällen per månad, erhåller stödpersonen 0,6 procent av gällande prisbasbelopp utöver grundarvodet.

Totalt kan grundarvode och rörligt arvode tillsammans bli maximalt 3 procent av prisbasbeloppet per månad och uppdrag. Arvode utbetalas inte för fler än två besök eller andra kontakter per vecka. Om stödpersonen besöker patienten vid fyra tillfällen under en månad och samtliga besök sker under samma vecka utbetalas därför exempelvis endast grundarvode samt arvode för två besök.

Närvaro vid förhandling i rätten som avser vården

En stödpersons närvaro vid förhandling i rätten räknas som ett besök eller likvärdig kontakt enligt ovan. Har stödpersonen redan haft fyra godtagbara kontakter med patienten under en månad och därefter, under samma månad, närvarar vid förhandling i rätten resulterar denna närvaro inte i något extra arvode för stödpersonen. Däremot kan stödpersonen i sådana situationer få ersättning för resor och ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt vad som framkommer under rubrikerna nedan.

Schablonersättning för kostnader

Till stödpersoner som erhåller arvode för uppdrag utbetalas också en schablonersättning för kostnader uppgående till 0,15 procent av prisbasbeloppet per månad och

uppdrag. Denna ersättning är avsedd att täcka kostnader för till exempel telefonsamtal, utskrifter, porto och parkering. Utöver schablonersättningen kan stödpersonen ersättas för resor och, i vissa fall, för förlorad arbetsinkomst vilket redogörs för under rubrikerna nedan. Andra kostnader ersätts inte.

Ersättning för resor

Stödpersonen kan utöver schablonersättning för kostnader ersättas för resor med kollektivtrafik och egen bil för besök hos patienten som ingår i uppdraget. Maximalt ersätts fyra resor enligt ovan (tur och retur) per månad och uppdrag. Därutöver kan ersättning för resor utbetalas i situationer som redogörs för under rubriken "Ersättning för förlorad arbetsinkomst". Stödpersonerna förväntas i tillämpliga delar följa i Region Örebro län gällande resehierarki och till exempel välja cykel före resor med kollektivtrafik eller egen bil när det är möjligt. En stödperson som samtidigt har flera uppdrag förväntas samordna resorna om det är möjligt.

För resor tur och retur med buss eller tåg från stödpersonens bostad eller arbetsplats till den plats där patienten vistas ersätts faktiska kostnader. För resor tur och retur med egen bil från stödpersonens bostad eller arbetsplats närmaste vägen till den plats där patienten vistas betalas kilometerersättning med samma ersättningsnivå som gäller för anställda inom Region Örebro län.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Utöver schablonersättning och ersättning för resor kan ersättning för förlorad arbetsinkomst utbetalas i följande situationer:

- Stödpersonen närvarar som stöd för patienten vid förhandling i rätten som avser tvångsvården eller den rättspsykiatriska vården av patienten.
- Stödpersonen deltar i utbildningsaktivitet eller möte som anordnas av Patientnämndens kansli.

För utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst krävs redovisning av löneavdrag. Stödpersonen kan också ersättas för nödvändiga resor i de situationer som nämns ovan.

Observera att andra typer av åtgärder som vidtas i uppdraget som stödperson, till exempel besök hos patienten, inte ger rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Kontaktuppgifter

Om du har frågor är du välkommen att kontakta Patientnämndens kansli på telefon 019-602 27 60.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Region Örebro län
Patientnämnden

Postadress: Patientnämnden, Box 1613, 701 16 Örebro **E-post:** patientnamnden@regionorebrolan.se

Besöksadress: Landbotorpsallén 25 A, Örebro **Tel:** 019-602 27 60 **Fax:** 019-602 27 45
www.regionorebrolan.se/patientnamnden